

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ АРХІТЕКТУРИ

DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2019.55.3-13>

УДК 378:7.071.1(045)

Артеменко Ганна Олександрівна,

старший викладач кафедри рисунка та живопису

Київський національний університет будівництва та архітектури

kuzminova.anna@gmail.com

orcid.org / 0000-0003-2254-2823

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДИЗАЙН» В СУЧАСНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Анотація: у статті висвітлюється проблематика вдосконалення сучасної художньої освіти в Україні, зокрема, для студентів спеціальності "Дизайн". Також аналізується роль викладача та питання розробки авторських методик у сучасній українській освіті. У статті торкаються проблеми соціально-педагогічного та психологічного характеру, які на нашу думку посідають велике значення в процесі творчої співпраці між викладачем та студентом. Висвітлюється тема індивідуального підходу во викладання фахових дисциплін.

Ключові слова: викладач, вищий навчальний заклад, дизайн, пропедевтика, професіоналізм, реклама, художня освіта.

Постановка проблеми. З розвитком комп'ютерних технологій у людей творчих спеціальностей з'явилося багато можливостей у реалізації своїх ідей. Сучасні комп'ютерні програми дають варіанти кольорової гами, загального тону, а також можливість побачити об'єкт з будь-якого положення та при будь-якому освітленні. Виходячи з цього, певна категорія студентів творчих факультетів вважає програму класичної художньої освіти, розрахованої в середньому на 8 семестрів (чотири роки навчання) – програма бакалаврату - необов'язковою. Ставляться проблеми формування творчої особистості в процесі поетапного навчання. А також проблеми комплексного підходу у викладанні фахових дисциплін у ВНЗ художньої спрямованості, з урахуванням індивідуальної співпраці викладача з кожним студентом окремо. Та впровадження авторських педагогічних систем - обмін власним практичним досвідом. На сьогодні, проблема непопулярності ручних засобів подання інформації і живого діалогу в процесі аудиторних практичних занять між

викладачем і студентами є дуже актуальною. Тому на сучасному етапі моденізації учбового процесу обов'язковим є - психологічні фактори, які в свою чергу допомагають усвідомити студентам розуміння специфіки шляху розвитку обраної професії. Очевидним є те, що методика викладання фахових дисциплін повинна базуватися на системному підході - на основі традицій класичної школи та орієнтує на модель взаємодії "людина – середовище". Але, більшість класичних методик розраховано на багаторічну поетапну систему. Ми, з урахуванням сучасних тенденцій скорочення аудиторних годин, маємо виходити із певних принципів пропедевтики – тобто викладаємо стисло і в скорочений термін. Для творчих факультетів це є великою проблемою. Критика попередніх форм викладання класичної школи ВНЗ художньої направленості не є правильним рішенням, так як кожна форма викладання, перш за все, базується на загальній освітній системі в будь-якій державі в конкретний час, враховуючи політичні, економічні, соціальні положення та законодавство. У статті є спроба вирішити проблему пропедевтики через призму людського фактору – психології відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Є багато спроб дослідження методів викладання фахових дисциплін, починаючи з класичної академічної художньої школи та Академій мистецтв різних країн світу. Одними з основних для спеціальності "Дизайн" - є авторські методики, які були впровадженні в школі "Баухауз" (Bauhaus, Hochschule für Bau und Gestaltung), заснованої у 1919 році в Німеччині, і на сьогодні успішно використовуються в педагогічній практиці. Більш сучасним і не менш відомим є Міланська нова академія мистецтв (Nuova Accademia di Belle Arti Milano - NABA), заснована у 1980 році. Цей навчальний заклад є одним із найкращих шкіл дизайну в світі за версією таких видавництв як Domus та Frame. Стають частішими міжнародні практики взаємоз'язку, де запрошують вітчизняних викладачів-художників до інших країн, саме на курс викладання, наприклад, дисципліни "Живопис". Так, наприклад, НАОМА – Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури має багаторічний досвід співпраці з Китаєм. КНУБА – Київський національний університет будівництва і архітектури також має практику обміну досвідом, наприклад, з Австрією та Німеччиною. Важливо, щоб студенти були мотивовані - навчалися на конкретних прикладах, які доводять, що спеціалізації дизайнерської галузі в системі сучасної ринкової економіки та ринку праці є затребуваною професією, представників якої дуже шанують як художників-професіоналів. Саме цей прошарок суспільства має високий рівень життя і заробітної платні [2]. На сьогодні, доказом високого рівня професіоналізму є міжнародні рекламні агентства як «Огілві», «Янг енд Рубікам», а також інші Дизайн-бюро та Архітектурні студії, які стали одними з перших у створенні

«креативної революції» в сер. ХХ ст.. Саме 50ті рр. ХХ ст. асоціюються в нас з концепцією бренд - іміджів та розвитком рекламного бізнесу (наприклад, такі міжнародні рекламні агентства як «Лео Барнетт», «Хавас» та інші). На сьогодні успішно працюють у даній сфері багато українських рекламних агентств та Архітектурно-проектних майстерень. Це дає право констатувати – дизайн, як і реклама мають можливість подальшого розвитку і у нашій державі. Цікавою на наш погляд спробою формування та аналізу міжнародних практик є дослідження Блудова А.В., доцента кафедри живопису НАОМА, м. Київ, “Формування сучасної методики викладання живопису в творчих ВНЗ (на прикладі Баухауза)” [7]. Автор висвітлює питання щодо викладання дисципліни “Живопис” – як одної з основних фахових дисциплін для майбутніх художників та дизайнерів, описує і порівнює різні методи та підходи. Досліджує методики викладання викладачів та засновників Баухауза. Дає нам координати на літературу та значні внески таких особистостей як: Б. Г. Бархин, Ю. Назаров, В. Т. Шимко, Д. Л. Мелодінській, В. Ф. Сидоренко, А. Сайко, М. О. Суріна, А. Г. Устинов, А. А. Сурін. В свою чергу ми доповнюємо цей перелік такими прізвищами як: Н. Б. Автономова, І. Йоханнес, С. М. Ніколаєнко, Я. В. Новікова, В. А. Подорога, О. О. Фурса та ін.

На наш погляд фундаментально до питання специфіки викладання фахових дисциплін, зокрема, “Живопису”, підійшла Новікова Я. В. у своїй науковій статті «Особенности преподавания живописи в архитектурно-дизайнерских вузах в рамках пропедевтического подхода» [23], де досліджує художню освіту в скорочений термін – бакалаврат. Вона порівнює підходи та методики, які в принципі схожі між собою. О.О.Фурса у своїй науковій роботі “Тенденції розвитку дизайн-освіти в Україні (друга половина ХХ - початок ХХІ століття)” розглянула поетапність художньої освіти та систему її розвитку [24]. Але комплексний підхід до ґрунтового засвоєння фахових спеціальностей у вищих закладах художньої спрямованості – зовсім різний. Науковий досвід Ніколаєнко С. М. «Особливості іміджової підготовки сучасного педагога в системі післядипломної освіти» [21], також став основою для продовження нашої дослідницької роботи.

Метою публікації є спроба сформулювати специфічні вимоги до системи освіти у профільних ВНЗ України, враховуючи пропедевтику, та психологію відносин викладача і студента. А також виявити методи адаптація аудиторних, практичних занять до формування високого рівня кадрового професіоналізму по відношенню до сучасного ринку праці на Україні. Визначення ролі викладача та підтвердження важливості авторських методик викладання, вдосконалити існуючу програму.

Основна частина. Комп'ютерні графічні програми значною мірою полегшують процес роботи художника-дизайнера. Але вони не спроможні відчувати гармонію кольору, не можуть самостійно гармонізувати об'єкти. Виникає потреба володіти основами такого предмету як "Композиція". Важливо, що професійний підхід передбачає затвердження задуму - ескізу від початкового начерку, зробленого рукою художника. Вміння професійно і швидко малювати начерки з натури – це складова дисципліни - "Рисунок". Таким чином, вивчення принципів композиції, рисунку, живопису та основ історії мистецтва – обов'язкове для засвоєння, так як дає фундаментальну базу для подальшого професійного росту художника і є запорукою успіху в майбутньому. У молодих людей постає питання – навіщо так довго вчити фахові дисципліни, коли графічні комп'ютерні програми можна вивчити за коротший термін. Ці твердження є хибними. Базове програмне забезпечення, як правило, розраховане на 4-5 років (8-10 семестрів). Яким чином досягається високий професіоналізм художника – майстра? Враховуючи специфіку викладання фахових дисциплін, можемо стверджувати важливість ролі саме викладача, у становленні людської самосвідомості та вихованню бажання стати професіоналом. Запропонована нами концепція у викладанні саме фахових дисциплін має за основу мотиваційні аспекти, а також соціально-педагогічні та психологічні фактори. Основним чинником – є заінтересованність у творчому робочому процесі, де викладач має право скоротити кількість академічних робіт студента за семестр, але дати можливість ознайомлення з різними техніками виконання. Наприклад, класичний натюрмрт, розрахований на 4 - 6 пар (8 -12 академічних годин) з "Живопису" пропонується виконати в техніці "а ля пріма" за 2 пари (4 академічні години), наступне завдання – виконується за більш довший термін. Це дасть студенту можливість порівняння різних технічних засобів акварельних фарб.

У наступному завданні ставляться задачі на декоративність. Таким чином, на нашу думку, навчально-робоча програма стає цікавішою, з урахуванням специфіки скорочення аудиторних годин. Для спеціальності "Дизайн" дуже важливими є завдання в техніці "стилізація" – де студенту пропонується реалістичний академічний натюрморт виконати в специфічній техніці "мозаїчної кладки" або іншим способом – в цьому завданні прекрасно формується відчуття кольору, розуміння відтінків, монохромності тощо.

В сучасній культурі світ сприймається людьми як своєрідна цілісність, а поняття краси сприймається через твори мистецтва. Отже, в процесі навчання, викладач постійно демонструє візуальний матеріал, дискутує все це дає можливість формувати естетичні якості людини та впливає на виховання смаку. І лише досвід дає підтвердження цьому. Ми сприймаємо поняття "дизайн" в

набагато ширшому розумінні ніж просто — художнє конструювання, чи технічна естетика. Один з відомих американських дизайнерів Чарлз Імз визначив — дизайн, як термін — що означає прояв мистецтва або одна з його форм. І тільки згодом (при відповідному високому рівні) він може оцінюватися як мистецтво. Отже, можемо впевнено стверджувати, що дизайн — це мистецтво, і досить прогресуюче. Рівень художника-дизайнера повинен постійно зростати завдяки вимогам часу, новітнім технологіям але зберігаючи смакові тенденції в усьому. Це ми називаємо — культурою подачі — естетико-візуальне сприйняття. Можна дебатувати про те, якою мірою дизайн взагалі був відокремлений від образотворчого мистецтва та скульптури. Адже основою для культури дизайну завжди була реміснича праця над речами побуту. Можливо це був інстинкт митця — зробити їх красивішими за попередні. Але в гармонії предметів є і практична користь, - людина прагне досконалості, а її предметне середовище має бути досконалим.

Визначаємо наступне — основні принципи дизайну — це правила та закономірності щодо можливості створення оригінального, гармонійного, цілісного предмету або форми:

- Естетичність. Природне прагнення людини до прекрасного, та бажання втілити нові більш сучасні архітектурні елементи, варіанти інтер'єру, образи побуту або декору.

- Економічність. Економічна та раціональна користь, яка є також сильною мотивацією для розвитку дизайну.

- Функціональність. Зручність. Знаходження нових креативних рішень, удосконалення вже існуючого.

Далі ідуть поняття пропорцій, балансу, ритму та кольорові рішення. В цьому синтезі головним виступають смакові тенденції.

Інтер'єри декорують картинами, керамікою, скульптурою, фресковим розписом, виробами з штучних та природних матеріалів — шкіри, каміння, дерева, метала, пластика та ін. Дизайн сучасного приміщення взагалі дає необмежений простір для фантазії художників. Людина яка вибирає цю професію повинна бути обізнаною і мати широкий спектр знань.

Як стверджує один з відомих особистостей ХХ століття Девід Огілві, якого називають людиною, що зробила своєю діяльністю вагомий внесок у розвиток сучасного рекламного бізнесу та Індустріальної революції — як Адам Сміт, Едісон, Карл Маркс, Рокфеллер та Форд, у своїй книзі “Огілві о рекламе” [8] у 1983 р. пише: “ Ви не зможете стати арт - директором до тих пір, доки у вас не набереться досвіду та знань у кінематографії, відеозйомках, малюванні, фотографії та друкарській справі. Ну і, зрозуміло, необхідно мати хороший смак.” [8]. Тобто, маємо підтвердження цінності високопрофесійних кадрів.

“Якщо кожен з нас буде наймати на роботу людей меншого масштабу, ніж він сам, то ми перетворимось у компанію ліліпутів, але якщо кожен буде наймати людей більшого масштабу, ніж він сам, “Огілві енд Мейзер” стане компанією гігантів”[8]. Крім того, Девід Огілві наголошував на тому, що в роботі рекламного агентства важлива - любов до професії: “Коли люди не отримують від своєї роботи ніякого задоволення, вони рідко спроможні створити професійну рекламу” [8]. На сьогодні, рекламне агентство “Ogilvy & Mather”, яке було засновано у 1948 році в Америці має більш ніж 400 відділень у 120 країнах світу і має свою структуру в Україні.

Багато великих підприємств з високим прибутком, як правило, співробітничать з відомими рекламними агентствами та арт - студіями. Тобто, відомі бренди ведуть відомі рекламні агентства або виборюють право вести рекламну компанію певного підприємства (бренда). Великий бізнес не жаліє грошей на якісну, професійну рекламу свого товару. Професіонали довіряють професіоналам. Стосовно підприємств з середнім прибутком і підприємств, які тільки почали виходити на ринок збуту теж не відмовляють собі у рекламі. Але частіше звертаються до молодих і талановитих художників-дизайнерів. Коли співпраця задовольнила обидві сторони, то художник може розраховувати на успіх, і гарантовану роботу у вигляді певного проекту.

Так, зокрема, “Бостон-Анімейшн” – відома компанія, що розробляла комп’ютерні ігри – до штату приймала художників та художників-дизайнерів які могли не володіти досконало комп’ютерними програмами, аргументуючи, що компанія в змозі навчити людину цьому. Головне - це академічна підготовка майбутнього співробітника – вміння професійно малювати рукою на папері, а не на комп’ютері. Рисувати з натури, передавати об’єм, світлотінь, мати знання пластичної анатомії людини. Ці приклади є мотивацією для сучасного контингенту студентів.

Важливим джерелом професійного удосконалення сучасного викладача вищого навчального закладу художньої направленості - було, є і буде вивчення педагогічного досвіду великих попередників, співвідношення різних систем виховання на різних історичних етапах розвитку людства. Переосмислення накопиченого досвіду стає для кожного викладача стимулом для розробки власного методу викладання, своїх поглядів на існуючі педагогічні системи. Важливий момент, за який повинен відповідати саме викладач, це створення певного внутрішнього діалогу між викладачем та студентами. Проблема психології у вихованні сучасного молодого покоління стає важливим аспектом в комплексній системі загальної освіти. Індивідуальний підхід до викладання свого предмета (авторські методики) дає викладачеві тільки переваги в очах студентів. Саме авторитет і повага студентів

до викладача є першою сходинкою до майбутньої співпраці, яка обов'язково повинна бути для успішного процесу навчання. Головним завданням кожного вчителя є розробка саме раціональних методів викладання, тобто, заохочування до “шляху науки”. Тим більше, що зараз викладачі сучасних ВНЗ стоять на етапі національного духовного відродження України і повинні турбуватися про інтеграцію української освітньої галузі у світовий освітній, науковий та технічний простір. Віддзеркаленням цього повинна стати наша молодь, яка навчається в українських ВНЗ, і в майбутньому буде представляти інтелектуальний та творчий потенціал нашої держави. Працювати, навчати та передавати досвід. Римський філософ, письменник, політичний діяч Марк Тулій Цицерон (106-43 рр. до н. е.) казав що найбільший і кращий дар, який ми можемо запропонувати державі - навчати та формувати сучасну молодь.

Методи удосконалення сучасної програми викладання:

- 1) Наочність приклада самого викладача, який сам постійно удосконалюється, тобто науково і творчо працює.
- 2) Використання потреби в активній діяльності сучасної молоді, яка схильна до сприйняття всього новаторського, тобто – мотивування.
- 3) Виховання свідомого бажання у студентів бути професіоналами у спеціальності яку було обрано.
- 4) Послідовність та систематичність в отриманні знань і в роботі над практичними аудиторними завданнями.
- 5) Підтримувати статус і престиж ВНЗ, де студент буде навчатися не один рік.

Висновки. На сьогодні практично не залишилося жодної області в діяльності людини, котра не була б підвладна дизайну — від хатньо - побутових предметів першої необхідності до космічних кораблів, від концептуальних розробок до поточного виробництва.

В основі всіх різновидів дизайну лежать єдині принципи: краса, функціональність, якість та професіоналізм. Процес формування методик, та програмного забезпечення ще не є абсолютно сформований. Маємо, як науковці, та художники-практики працювати і далі, використовуючи досвід історико-культурний, педагогічний та художньо-практичний. Художники – викладачі повинні бути практиками. Йоганн Герbart (1776-1841 рр.), німецький філософ, психолог та педагог казав, що саме ті науки, які вивчаються із задоволенням - вивчаються швидко та ґрунтовно засвоюються. Отже, беручи до уваги, катастрофічне скорочення навчальних аудиторних годин саме з фахових дисциплін у сучасній вищій школі, маємо застосовувати нові цікаві авторські методи та практики. Мотивувати студентів бути професіоналами та творчими особистостями.

Список використаних джерел:

1. Архитектура Советской Украины / И. Н. Седак, В. П. Дахно, Ю. И. Писковский и др. – М.: Стройиздат, 1987. – 303 с.
2. Автономова Н. Б. Кандинский и художественная жизнь России начала 1910-х годов // Поэзия и живопись: Сборник трудов памяти Н. И. Харджиева / Составление и общая редакция М. Б. Мейлаха и Д. В. Сарабьянова. – М.: Языки русской культуры, 2000. – С. 120 - 128.
3. Белкин А. С. Ситуация успеха. Как ее создать / А. С. Белкин. – М.: Просвещение, 1991. – 176 с.
4. Бенем Райнер Взгляд на современную архитектуру: Эпоха мастеров. / Под ред. Е. В. Асса: Пер. с англ. – М.: Стройиздат, 1980. – 172 с.
5. Білецький П.О. Мова образотворчих мистецтв. К.: Радянська школа, 1973 — 128 с.
6. Баухауз / К. Л. Лукичѐва, А. Н. Шукурова. – М.: Большая российская энциклопедия, 1904 – С. 113 - 114.
7. Блудов А. В. Формування сучасної методики викладання живопису в творчих ВНЗ (на прикладах Баухауза). Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Науковий збірник. – К., КНУБА, 2019. – Вип. 53. С. 4 – 12.
8. Девід Огілві.Огілви о рекламе. - М.: ексмо, 2003.- 232с., ил.
9. Джон Тейлор Гатто. Переклад укр. Маркіян Плесак. Прихована історія американської освіти - Діор-К, 2016. – 448 с.
10. Дрю Ж. - М. Ломая стереотипы.-М.: Питер, 2003. – 272 с.: ил.
11. Жданова-Неділько О. Формування педагогічної майстерності як стратегія викладання педагогічних дисциплін у вищій школі. / О. Жданова-Неділько // Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – Випуск 13. – Полтава, 2013. – серія «Педагогічні науки». – С. 207 – 212.
12. Иван Зайченко Теорія і методика професійного навчання. – Ліра-К, 2016. – 580 с.
13. Иттен Йоханнес. Искусство формы. Мой форкурс в Баухаузе и других школах. – М.: Издатель Д. Аронов, 2001. – 136 с.
14. Картер Г. Эффективная реклама. Путеводитель для мелких предприятий.-М.: Прогресс, 1991. – 280 с.
15. Кларин В. М., Джурицкий А. Н. Педагогическое наследие. - М.: Педагогика, 1988 — 416 с.
16. Кандинский В. Избранные труды по теории искусства в 2 томах / Ред. Коллегия и сост. Б. Автономова, Д. С. Сарабарьянов, В. С. Турчин. – М.: Гилея, 2001. – 736 с.
17. Кандинский В. Точка и линия на плоскости – М.: Азбука, 2015, - 352 с.
18. Копилова О. М. Формування професійних цінностей студентів у процесі навчання педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах / Оксана Миколаївна Копилова. – Кривий Ріг, 2012 – 224 с.

19. Левківський М. В. Історія педагогіки. Видання 2-е, доповнене. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 376 с.
20. Львова Ю. Л. Творческая лаборатория учителя / Юдифь Львовна Львова. – М.: Просвещение, 1992. – 224 с.
21. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початку ХХІ століття / С. М. Ніколаєнко. – К.: Знання, 2006. – 253 с.
22. Ніколаєску І. Особливості іміджової підготовки сучасного педагога в системі післядипломної освіти / І. Ніколаєску // Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Випуск 12. – Полтава, 2012. – серія «Педагогічні науки». – С. 207 - 212 с.
23. Новикова Я. В. Особенности преподавания живописи в архитектурно-дизайнерских вузах в рамках пропедевтического подхода. Вестник Новгородского государственного университета. Випуск 48, 2008, – С. 44 - 47.
24. Фурса О. О. Тенденції розвитку дизайн-освіти в Україні (друга половина ХХ - початок ХХІ століття). Житомирський державний університет ім. Івана Франка. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук. Житомир – 2014.

References

1. Arkhitektura Sovetskoi Ukrainy / Y. N. Sedak, V. P. Dakhno, Yu. Y. Pyskovskiy y dr. – М.: Stroiyzdat, 1987. – 303 s. (in Russian)
2. Avtonomova N.B. Kandynskiy y khudozhestvennaia zhyzn Rossyy nachala 1910-kh hodov// Poэzyia y zhyvopys: Sbornyk trudov pamiaty N. Y. Khardzhyeva / Sostavlenye y obshchaia redaktsiya M. B. Meilakha y D. V. Sarabianova. – М.: Yazyky russkoi kultury, 2000. – S. 120 -128. (in Russian)
3. Belkyn A. S. Sytuatsiya uspekha. Kake eэ sozdat / A. S. Belkyn. – М.: Prosveshchenye, 1991. – 176 s. (in Russian)
4. Benem Rainer Vzghliad na sovremennuiu arkhytekturu: Эpokha masterov. / Pod red. E. V. Assa: Per. sanhl. – М.: Stroiyzdat, 1980. – 172 s. (in Russian)
5. Biletskyi P. O. Mova obrazotvorchykh mystetstv. К.: Radianska shkola, 1973 — 128 s. (in Ukrainian)
6. Baukhauz / K. L. Lukychёva, A. N. Shukurova - М.: Bolshaia rossyiskaia эntsyklopedyia, 1904 – S. 113 - 114. (in Russian)
7. Bludov A.V. Formuvannia suchasnoi metodyky vykladannia zhyvopysu v tvorchykh VNZ (na prykladakh Baukhauza). Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia: Naukovyi zbirnyk. – К., KNUBA, 2019. – Vyp. 53. S. 4 – 12. (in Ukrainian)
8. Devid Ohilvi. Ohylvy o reklame. - М.: eksmo, 2003.- 232s., yl. (in Russian)
9. Dzhon Teilor Hatto. Pereklad ukr. Markiiian Plesak. Prykhovana istoriia amerykanskoï osvity - Dior-K, 2016. – 448 s. (in Ukrainian)
10. Driu Zh. - М. Lomaia stereotypy.-М.: Pyter, 2003. – 272 s.: yl. (in Russian)

11. Zhdanova-Nedilko O. Formuvannia pedahohichnoi maisternosti yak stratehiia vykladannia pedahohichnykh dystsyplin u vyshchyi shkoli. / O. Zhdanova-Nedilko // Vytoky pedahohichnoi maisternosti. Zbirnyk naukovykh prats Poltavskoho natsionalnogo pedahohichnogo universytetu imeni V.H. Korolenka. - Vypusk 13. – Poltava, 2013. – seriiia «Pedahohichni nauky». – S. 207 -212. (in Ukrainian)
12. Ivan Zaichenko Teoriia i metodyka profesiinoho navchannia. – Lira-K, 2016. – 580 s. (in Ukrainian)
13. Ytten Yokhannes. Yskusstvo formy. Moi forkurs v Baukhauze y druhykh shkolakh. – M.: Yzdatel D. Aronov, 2001. – 136 s. (in Russian)
14. Karter H. Эффеktyvnaia reklama. Putevodytel dlia melkykh predpriiaty.-M.: Prohress, 1991. – 280 s. (in Russian)
15. Klaryn V. M., Dzhurynskiy A. N. Pedahohycheskoe nasledye. - M.: Pedahohyka, 1988 — 416 s. (in Russian)
16. Kandynskiy V. Yzbrannyye trudy po teoryy yskusstva v 2 tomakh / Red. Kollehyia y sost. B. Avtonomova, D. S. Sarabarianov, V. S. Turchyn. – M.: Hyleia, 2001. – 736 s. (in Russian)
17. Kandynskiy V. Tochka y lynyia na ploskosty – M.: Azbuka, 2015, - 352 s. (in Russian)
18. Kopylova O. M. Formuvannia profesiinykh tsinnosti studentiv u protsesi navchannia pedahohichnykh dystsyplin u vyshchykh navchalnykh zakladakh / Oksana Mykolaivna Kopylova. – Kryvyi Rih, 2012. – 224 s. (in Ukrainian)
19. Levkivskiy M. V. Istoriia pedahohiky. Vydannia 2-e, dopovnene. – K.: Tsentr navchalnoi literatury, 2006. – 376 s. (in Ukrainian)
20. Lvova Yu.L. Tvorcheskaia laboratoriya uchytelia/ Yudyf Lvovna Lvova. – M.: Prosveshchenye, 1992. – 224 s. (in Russian)
21. Nikolaienko S. M. Stratehiia rozvytku osvity Ukrainy: pochatku KhKhI stolittia / S.M. Nikolaienko. – K.: Znannia, 2006. – 253 s. (in Ukrainian)
22. Nikolaiesku I. Osoblyvosti imidzhovoi pidhotovky suchasnoho pedahoha v systemi pisliadyplomnoi osvity / I. Nikolaiesku // Vytoky pedahohichnoi maisternosti. Zbirnyk naukovykh prats Poltavskoho natsionalnogo pedahohichnogo universytetu imeni V. H. Korolenka. Vypusk 12. – Poltava, 2012. – seriiia «Pedahohichni nauky». – S. 207 - 212 s. (in Ukrainian)
23. Novykova Ya. V. Osobennosti prepodavanyia zhyvopysy v arkhytekturuno-dyzainerskykh vuzakh v ramkakh propedevtycheskoho podkhoda. Vestnyk Novhorodskoho hosudarstvennoho unyversyteta. Выпуск 48, 2008, - S. 44-47 (in Russian)
24. Fursa O. O. Tendentsii rozvytku dyzain-osvity v Ukraini (druha polovyna KhKh - pochatok KhKhI stolittia). Zhytomyrskiy derzhavnyi universytet im. Ivana Franka. Avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovooho stupenia doktora pedahohichnykh nauk. Zhytomyr – 2014. (in Ukrainian)

Аннотация

Артёменко А. А., старший преподаватель кафедры рисунка и живописи, Киевский национальный университет строительства и архитектуры.

Проблемы подготовки будущих специалистов специальности “Дизайн” в современных высших учебных заведениях Украины.

В статье освещаются проблемы усовершенствования современного художественного образования на Украине, конкретно, для студентов специальности “Дизайн”. Также анализируется роль преподавателя и вопросы разработки авторских методик в системе украинского образования. В статье затрагиваются проблемы социально-педагогического и психологического характера, которые по нашему мнению, имеют большое значение в процессе творческой совместной работы между преподавателем и студентом. Освещается тема индивидуального подхода к преподаванию предметов специальности.

Ключевые слова: преподаватель, высшее учебное заведение, дизайн, реклама, пропедевтика, профессионализм, художественное образование.

Annotation

Artemenko Hanna Senior Lektorer, Department of Drawing and Painting, Kiev National University of Construction and Architecture.

Problems of preparation of future specialists of specialty "Design" in modern higher educational establishments of Ukraine.

The article highlights the problems of improving contemporary art education in Ukraine, and in particular, for students of the "Design" discipline. It also analyzes the role of the teacher and the issue of developing author's methods in contemporary Ukrainian education.

The article deals with problems of socio-pedagogical and psychological character, which in our opinion are important in the process of creative cooperation between the teacher and the student. There is an attempt to formulate specific requirements for the education system in higher education institutions of art in Ukraine, paying attention to the propedeutics, and the psychology of teacher-student relations. The article attempts to solve the problem of propedeutics through the lens of human factor - the psychology of relations. The topic of individual approach in teaching of professional disciplines is covered. Rethinking the gained experience is an incentive for each teacher to develop their own teaching method, their views on existing pedagogical systems. An important point is that the teacher should be responsible for creating a certain internal dialogue between the teacher and the students. Art institutions are at the stage of national spiritual revival of Ukraine and we should be concerned about the integration of the Ukrainian educational sector in the world educational, scientific and technical space.

And also about the education of creative personalities who have to contribute to world history and culture. Article itself is about importance for a modern artist — designer to get the classical artistic learning on the base of Higher artistic establishments of Ukraine.

Keywords: teaching, education, higher education institution, design, advertising, propedeutics, professionalism, art education.